

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 237.267 van 2 februari 2017
in de zaak A. 214.699/VII-39.290.**

In zake : Ben VERMEIREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE
OOST-VLAANDEREN

Tussenkomen partij :
Peter DHOLLANDER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Wim De Cuyper en Erika Rentmeester
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 12 januari 2015, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 23 oktober 2014 waarbij het beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Stekene van 28 april 2014, houdende het weigeren van de milieuvergunning aan Peter Dhollander voor het exploiteren van een pluimveehouderij te Stekene, wordt ingewilligd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 9 maart 2015. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Dieter Decock heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. Verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 januari 2017.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dirk Abbeloos, die verschijnt voor verzoeker, organisatiemedewerker Fanny Cocriamont, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Deira De Rijcke, die loco advocaten Wim De Cuyper en Erika Rentmeesters verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Dieter Decock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 24 januari 2014 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een pluimveehouderij met 19.000 kippen (zogenaamde slachtkuikenouderdieren), gelegen aan de Lekestraat 1A te Stekene, in agrarisch gebied volgens het gewestplan, en vlak bij de grens met Nederland.

3.2. Tijdens het openbaar onderzoek worden veertien bezwaarschriften ingediend.

3.3. Bij besluit van 28 april 2014 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Stekene de gevraagde vergunning.

3.4. Tegen dit besluit stelt de tussenkomende partij bestuurlijk beroep in bij de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen.

3.5. In het kader van de beroepsprocedure worden de volgende adviezen uitgebracht:

- de afdeling Milieuvergunningen adviseert gunstig en stelt bijzondere vergunningsvoorwaarden voor;
- de Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Grondwaterbeheer, adviseert gunstig voor de grondwaterwinning, en stelt eveneens bijzondere vergunningsvoorwaarden voor;
- de provinciale milieudeskundige brengt een ongunstig advies uit;
- de Provinciale Milieuvergunningscommissie adviseert als volgt :

“De Commissie adviseert de aanvraag ONGUNSTIG; het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van 28 april 2014, waarmee aan Dhollander Peter de milieuvergunning geweigerd werd voor het exploiteren van een veeteeltinrichting (pluimveehouderij), gelegen aan de Lekestraat 1A, 9190 Stekene, kan worden bevestigd, overwegende dat:

- voor wat betreft de beschermde gebieden op Nederlands grondgebied werd de aanvraag enkel getoetst in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij; daarbij is vooral de afstand tot kwetsbare gebieden van belang; met betrekking tot de emissie van ammoniak gelden op

basis van de Wet ammoniak en veehouderij (WAV) ter plaatse geen beperkingen aangezien de afstand tot dit gebied meer dan 250 meter bedraagt;

- dit neemt niet weg dat er [een] toetsing dient te gebeuren t.o.v. het aanpalende Nederlands natuurgebied, meer bepaald het deelgebied 'de Wildelanden' [dat] deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS); uit de modellering die gebeurde t.o.v. beschermde gebieden die gelegen zijn op Vlaams grondgebied valt af te leiden dat de verzurende en vermestende depositie in zeer hoge mate in het deelgebied 'Wildelanden' zal belanden; dit natuurgebied werd echter niet weergegeven op de grafische weergave van de modellering;

in het betreffende natuurgebied komen soorten voor die in Nederland door de Flora- en Faunawet beschermd worden, alsook soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn;

in het kader van Vogel- en Habitatrichtlijn gelden er extra toetsingskaders die niet werden onderzocht;

- dit bevestigt de bezwaren die werden gemaakt door de beheerder van het natuurgebied 'de Wildelanden' en het subadvies van de gemeente Hulst;

Indien vóór de beslissing van de Deputatie kan worden aangetoond dat er geen significante effecten zijn van de ammoniakdepositie op het natuurgebied in Nederland, kan het advies GUNSTIG worden”.

3.6. Op 16 oktober 2014 bezorgt de tussenkomende partij een studie “Stikstofbelasting. Lekestraat te Stekene”.

3.7. Met een besluit van 23 oktober 2014 verklaart de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen het beroep gegrond: de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Stekene van 28 april 2014 wordt opgeheven en de gevraagde milieuvergunning wordt verleend.

Dit is de bestreden beslissing. Ze steunt onder meer op de volgende motieven:

“Milieuhygiënische aspecten

[...]

Vermesting en verzuring

Binnen een straal van 1,5 km rondom het bedrijf komen volgens de milieunota volgende beschermde gebieden voor:

- een VEN-gebied op Vlaams grondgebied op ongeveer 680 m ten zuiden;

- een reservaat op Vlaams grondgebied op zo'n 1,3 km ten zuidwesten;
- natuurgebied op Vlaams grondgebied op zo'n 1,3 km ten zuiden;
- een natuurgebied op Nederlands grondgebied aan de overkant van de straat (ca. 60 m).

Voor wat betreft de beschermde gebieden op Vlaams grondgebied werd een natuurtoets uitgevoerd.

In de omgeving van het bedrijf komen de volgende habitattypen, regionaal belangrijke biotopen en potentiële habitattypen voor:

- Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (9120) op een afstand van ca. 175 m;
- Bossen op alluviale grond met alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (91EO) op een afstand van 275 m;
- Dotterbloemgrasland (rbbhc) op een afstand van 1.275 m;
- Laag gelegen schraal hooiland (6510) op een afstand van 1.305 m;
- Rietland (rbbmr), moerasbos van breedbladige wilgen (rbbsf) en voedselrijke zoomvormende ruigten of moerasspirearuigte met graslandkenmerken (6430, rbbhf) op een afstand van 1.320 m;
- Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren (3130).

Algemeen kan vastgesteld worden dat de bijdrage aan de kritische lasten nergens een significant negatief effect veroorzaken. Ter hoogte van 9120 en 91EO wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de kritische last (negatief effect), aangezien deze meer dan 10% bedraagt. Kijken we echter ter hoogte van het reservaatgebied, waarin de codes 6510, rbbsf, rbbmr, 6430, rbbhf en rbbhc gelegen zijn, dan is de bijdrage daar verwaarloosbaar. Kijken we ter hoogte van het VEN-gebied, dan kunnen we vaststellen dat de maximale verzurende depositie aldaar 93 Zeq/ha.jaar bedragen (maximale depositie op de rand van het gebied) en 1,31 kg N/ha.jaar. Rekening houdend met de kritische last van loofbos (1.906 Zeq/ha.jaar en 20 kg N/ha.jaar) ter benadering (want verschillende types hierbinnen gelegen), dan kunnen we vaststellen dat de bijdrage aan kritische last verzuring 5% zal zijn en aan kritische last vermesting 7%. Het natuurgebied volgens gewestplan valt deels samen met het VEN-gebied. Ter hoogte van deze gewestplanbestemming bedraagt de maximale depositie 16 Zeq/ha.jaar en 0,22 kg N/ha.jaar wat, rekening houdend met de kritische last voor loofbos, verwaarloosbaar is (bijdrage < 3%).

Inzake verzurende en vermestende depositie door de ammoniakemissie van het bedrijf is het relevant om bijkomend te vermelden dat het bedrijf zal gebruik maken van een stalsysteem, waarbij de ammoniakemissie lager zal liggen dan de emissie van het stalsysteem P-5.4.. Het systeem P-5.4. omvat het stalsysteem waarbij grondhuisvesting voorzien wordt met mestbeluchting via buizen onder de roosters. Hier bovenop (niet voorzien in de omschrijving van dit systeem) zal op het nieuwe bedrijf de mest 2-maal per week verwijderd worden. Het staltype dat zal toegepast worden, komt in principe overeen met het Nederlandse stalsysteem E-4.8., met name grondhuisvesting met mestbanden onder de roosters, waarbij de mestbanden minstens 2-maal per week afgedraaid worden. Het kengetal voor dit stalsysteem is 0,245 kg NH₃/dier.jaar, wat dus lager is dan het gebruikte kengetal voor het systeem P-5.4. (0,250 kg/dier/jaar). De effecten zullen aldus beperkter zijn dan hierboven beschreven.

Voor wat betreft de beschermde gebieden op Nederlands grondgebied werd

de aanvraag enkel getoetst in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Daarbij is vooral van belang de afstand tot kwetsbare gebieden. De locatie ligt op een afstand van ca. 1 km van een kwetsbaar gebied. Met betrekking tot de emissie van ammoniak gelden op basis van de Wet ammoniak en veehouderij (WAV) ter plaatse geen beperkingen aangezien de afstand tot dit gebied meer dan 250 meter bedraagt.

Dit neemt niet weg dat er wel een toetsing dient te gebeuren t.o.v. het aanpalende natuurgebied, meer bepaald het deelgebied 'Wildelanden'. Dit Nederlands natuur- en waterwingebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Het doel van de EHS is de instandhouding, ontwikkeling en verbinding van deze natuurgebieden, om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voorbestaan. Realisatie van de EHS en ruimtelijke bescherming van deze natuur zijn essentiële onderdelen. De gemeente legt in het bestemmingsplan vast wat wel en niet mag in een EHS-gebied. Voor gebieden van de EHS geldt dat er geen aantasting mag plaatsvinden van wezenlijke kenmerken van waarden van een gebied, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang dat niet elders of anders gerealiseerd kan worden. Het betreffende natuurgebied 'de Wildelanden' bestaat uit weilanden en boomweiden met populieren. Er komt een vegetatietype en een watertype voor dat zeer gevoelig is voor ammoniakdepositie. Hier liggen ook enkele plassen met zoet water. Deze houden in tegenstelling tot de waterpartijen in de rest van het gebied het gehele jaar water. In dit gebied is de waterwinning van Evides gelegen. De gronden rondom de waterwinkkanalen zijn ingeplant met bos omdat deze gronden vanwege beperkingen door de waterwinning landbouwkundig niet interessant meer waren. Het water dat gewonnen wordt, wordt gebruikt voor industriedoeleinden, maar kan in geval van nood ook gebruikt worden als drinkwater. Een goede kwaliteit van het ingenomen water is dus van belang.

De geplande activiteiten vinden plaats binnen het intrekgebied van de waterwinning van Evides. Niettegenstaande het ontbreken van wettelijk afgebakende beschermingszones op Vlaams grondgebied is een bijzondere aandacht voor het voorkomen van verontreiniging van het freatisch grondwater wenselijk aangezien de winning van de Wilde Landen ten gevolge van hun freatische karakter erg kwetsbaar is voor grondwaterverontreiniging.

Uit de modellering die gebeurde t.o.v. beschermde gebieden die gelegen zijn op Vlaams grondgebied, valt af te leiden dat de verzurende en vermestende depositie in zeer hoge mate in het deelgebied 'Wildelanden' zal belanden. Dit natuurgebied werd echter niet weergegeven op de grafische weergave van de modellering.

In het betreffende natuurgebied komen soorten voor die in Nederland door de Flora- en Faunawet beschermd worden, alsook soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn.

In het kader van Vogel- en Habitatrichtlijn gelden er extra toetsingskaders die niet werden onderzocht.

Door het departement LNE, afdeling milieuvergunningen werd subadvies gevraagd[d] aan het Agentschap voor Natuur en Bos. Er werd telefonisch meegedeeld dat het standpunt die ingenomen werd in het kader van de vorige procedure behouden blijft, nl.:

‘In het advies van 15 mei 2013 wordt gesteld dat geen negatieve effecten op de speciale beschermingszone BE2300005 (Bossen en heiden van zandig Vlaanderen - Oostelijk deel) en Vlaams ecologisch netwerk (202 Bekaf) te verwachten zijn. Op basis van de beschikbare informatie concludeert het ANB dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben op aanwezige natuurwaarden. Het ANB adviseert dat de vergunningverlenende overheid eventuele MER-plicht verder onderzoekt.

Na telefonisch overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos op 15 mei 2013 blijkt dat in dit advies enkel rekening werd gehouden met speciale beschermingszones op Vlaams grondgebied. Gezien deze op ruime afstand gelegen zijn, werd gunstig advies verleend. De effecten op het aanpalend natuurgebied ‘EHS ‘de Wildelanden’ werden niet beoordeeld door het Agentschap omdat deze op Nederlands grondgebied gelegen zijn. Informatief werd bevestigd dat indien het een Vlaams natuurgebied had betroffen, het advies in ieder geval ongunstig had geweest Dit omwille van de natuurwaarden van het gebied (komt overeen met de Vlaamse VEN-gebieden), maar ook vooral omwille van de aanwezigheid van het waterwingebied.’

Dit bevestigt de bezwaren die werden gemaakt door de beheerder van het natuurgebied ‘de Wildelanden’ en het subadvies van de gemeente Hulst.

De Provinciale milieuvergunningscommissie adviseerde om die reden op 19 augustus 2014 ongunstig maar stelde hierbij wel dat indien vóór de beslissing van de Deputatie kon worden aangetoond dat er geen significante effecten van de ammoniakdepositie op het natuurgebied in Nederland zijn, het advies gunstig kon worden.

Op 16 oktober 2014 bezorgde de vertegenwoordiging van de exploitant een studie m.b.t. de stikstofbelasting van het bedrijf op het natuurgebied ‘De Wilde Landen’ in Nederland, uitgevoerd door het Nederlandse ecologisch studiebureau Els & Linde b.v.. Deze studie werd geattesteerd door een erkend MER-deskundige.

De conclusie van deze studie was dat er geen significante effecten te verwachten zijn. Verder stelt de studie dat het natuurgebied ‘De Wilde landen’ niet aangewezen is als een Natura2000-gebied of als een beschermd Natuurmonument, en het gebied derhalve geen wettelijk beschermde status geniet.

[...]

Bespreking beroepschrift

[...]

- Het project wordt weliswaar ingeplant naast het Nederlandse natuurgebied ‘De Wildelanden’, maar aan de hand van studies wordt aangetoond dat er geen significant negatieve effecten op dit natuurgebied te verwachten zijn.

Er geldt een Nederlands verbod om nieuwe veeteeltinrichtingen op te richten binnen de perimeter van 250 m rond zones voor zeer kwetsbare natuur. Het bedrijf is gelegen op meer dan 250 m van een dergelijke zone.

Dit is correct maar dit neemt niet weg dat er wel een toetsing dient te gebeuren t.o.v. het aanpalende natuurgebied, meer bepaald het deelgebied

‘Wildelanden’. Dit Nederlands natuur- en waterwingebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Het doel van de EHS is de instandhouding, ontwikkeling en verbinding van deze natuurgebieden, om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voorbestaan. Realisatie van de EHS en ruimtelijke bescherming van deze natuur zijn essentiële onderdelen. De gemeente legt in het bestemmingsplan vast wat wel en niet mag in een EHS-gebied. Voor gebieden van de EHS geldt dat er geen aantasting mag plaatsvinden van wezenlijke kenmerken van waarden van een gebied, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang dat niet elders of anders gerealiseerd kan worden.

Het betreffende natuurgebied ‘de Wildelanden’ bestaat uit weilanden en boomweiden met populieren. Er komt een vegetatietype en een watertype voor dat zeer gevoelig is voor ammoniakdepositie. Hier liggen ook enkele plassen met zoet water. Deze houden in tegenstelling tot de waterpartijen in de rest van het gebied het gehele jaar water. In dit gebied is de waterwinning van Evides gelegen. De gronden rondom de waterwinkanalen zijn ingeplant met bos omdat deze gronden vanwege beperkingen door de waterwinning landbouwkundig niet interessant meer waren. Het water dat gewonnen wordt, wordt gebruikt voor industriedoeleinden, maar kan ingeval van nood ook gebruikt worden als drinkwater. Een goede kwaliteit van het ingenomen water is dus van belang. De geplande activiteiten vinden plaats binnen het intrekgebied van de waterwinning van Evides. Niettegenstaande het ontbreken van wettelijk afgebakende beschermingszones op Vlaams grondgebied is een bijzondere aandacht voor het voorkomen van verontreiniging van het freatisch grondwater wenselijk aangezien de winning van de Wilde Landen ten gevolge van hun freatische karakter erg kwetsbaar is voor grondwaterverontreiniging.

Uit de modellering die gebeurde t.o.v. beschermde gebieden die gelegen zijn op Vlaams grondgebied, valt af te leiden dat de verzurende en vermestende depositie in zeer hoge mate in het deelgebied ‘Wildelanden’ zal belanden. Dit natuurgebied werd echter niet aangeduid op de grafische weergave van de modellering.

In het betreffende natuurgebied komen soorten voor die in Nederland door de Flora- en Faunawet beschermd worden, alsook soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn.

In het kader van Vogel- en Habitatrichtlijn gelden er extra toetsingskaders die niet werden onderzocht.

In het kader van de vorige aanvraag deelt het Agentschap voor Natuur en Bos op 15 mei 2013 telefonisch mee dat indien ‘de Wildelanden’ een Vlaams natuurgebied had betroffen, het advies in ieder geval ongunstig had geweest. Dit omwille van de natuurwaarden van het gebied (komt overeen met de Vlaamse VEN-gebieden), maar ook vooral omwille van de aanwezigheid van het waterwingebied.’ Dit standpunt blijft behouden.

Dit bevestigt de bezwaren die werden gemaakt door de beheerder van het natuurgebied ‘de Wildelanden’ en het subadvies van de gemeente Hulst.

Op 16 oktober 2014 werd door de vertegenwoordiging van de exploitant een studie m.b.t. de stikstofbelasting van het bedrijf op het natuurgebied ‘De Wilde Landen’ in Nederland bezorgd. De conclusie van deze studie was dat er geen

significante effecten te verwachten zijn. Verder stelt de studie dat het natuurgebied ‘De Wilde landen’ niet aangewezen is als een Natura2000-gebied of als een beschermd Natuurmonument, en het gebied derhalve geen wettelijk beschermde status geniet”.

IV. Onderzoek van de middelen

Vierde middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker voert in het vierde middel de schending aan van de artikelen 14 en 16 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: natuurbehouddecreet), het in artikel 8 van het natuurbehouddecreet vervatte standstill-beginsel, het in artikel 1.2.1, §§ 2 en 3, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: milieubeleidsdecreet) vervatte standstill- en integratiebeginsel, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, artikel 17 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, artikel 52, 3°, b), van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I), het zorgvuldigheids-, het motiverings- en het voorzorgsbeginsel.

Hij wijst er op dat in het bestreden besluit wordt aangegeven dat de vergunde inrichting, ter hoogte van de habitattypes “Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei” (9120) en “Bossen op alluviale grond met alnion glutinosa en Fraxinus excelsior” (91EO), een belangrijke bijdrage levert aan de kritische last, aangezien deze meer dan tien percent bedraagt, terwijl deze habitattypes nochtans worden omschreven respectievelijk als biologisch zeer waardevol en biologisch waardevol met zeer waardevolle elementen. In zoverre het bestreden besluit geen motivering bevat omtrent de mogelijkheid tot het opleggen van gepaste voorwaarden om

vermijdbare schade te voorkomen of zelfs maar te beperken, ligt volgens verzoeker een schending voor van de motiveringsplicht en het natuurbehouddecreet. Verzoeker stipt daarbij nog aan dat hetzelfde moet worden vastgesteld omtrent de beschermde gebieden op Nederlands grondgebied, waar inzonderheid de stikstofbelasting varieert ten belope van 3 tot 29 percent van de kritische last.

5. De verwerende partij antwoordt dat alle hinderaspecten onderzocht werden en dat een uitgebreide motivering dienaangaande terug te vinden is in het bestreden besluit. Uit deze motivering blijkt dat de kans op geur-, stof- en geluidshinder tot een minimum beperkt is, en dat mitsdien “de vrees voor mogelijke hinder en schade (...) onterecht (is) en/of wordt ondervangen door het opleggen van passende voorwaarden”.

6. De tussenkomende partij verwijt verzoeker het bestreden besluit slechts gedeeltelijk te citeren en mitsdien een aantal overwegingen uit hun context te halen. Zij meent dat de verwerende partij in het bestreden besluit uitvoerig is ingegaan op de mogelijke negatieve effecten op de natuurwaarden in Vlaanderen en Nederland, en hierbij tot de vaststelling is gekomen dat er nergens significant negatieve effecten te verwachten zijn. Waar verzoeker verwijst naar de bijdrage aan de kritische last, schat zij “het mogelijk bestaan van een negatief effect” niet hetzelfde in als “een significant negatief effect”. In de algemene bewoordingen waarin het vierde middel is geformuleerd, slaagt verzoeker er volgens haar niet in aan te tonen dat de motivering kennelijk onredelijk zou zijn.

7. In zijn memorie van wederantwoord dupliceert verzoeker dat het hem volstrekt onduidelijk is welke passende voorwaarden te dezen zouden zijn opgelegd. Hij kan uit het bestreden besluit enkel afleiden dat een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de kritische last zonder passende beoordeling of enige maatregel die hieromtrent wordt genomen.

8. De tussenkomende partij benadrukt in haar laatste memorie dat artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet geen bijzondere

formelemotiveringsplicht oplegt, dat het Agentschap voor Natuur en Bos een gunstig advies heeft verleend waarin wordt geconcludeerd dat het project geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben op de natuurwaarden die aanwezig zijn op het Vlaamse grondgebied, dat in de studie van Eco-scan wordt vastgesteld dat er geen sprake zal zijn van significant negatieve effecten en dat in werkelijkheid er zelfs geen schade zal worden veroorzaakt omdat de berekening van de mogelijke overschrijding van de kritische last gebaseerd is op een *worstcasescenario*.

Beoordeling

9. Artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet luidt als volgt:

“In het geval van een vergunningsplichtige activiteit, draagt de bevoegde overheid er zorg voor dat er geen vermijdbare schade aan de natuur kan ontstaan door de vergunning of toestemming te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen”.

Die zorgplicht is onder meer opgelegd aan de deputatie wanneer zij een aanvraag tot het verkrijgen van een milieuvergunning dient te beoordelen. Als de deputatie wordt gevat door een dergelijke aanvraag, dient zij er zorg voor te dragen dat door het opleggen van voorwaarden of het weigeren van de vergunning geen vermijdbare schade aan de natuur ontstaat.

Dat de vergunningverlenende overheid de haar door artikel 16, § 1, van het natuurbehouddecreet opgelegde zorgplicht is nagekomen moet blijken, zo niet uit het bestreden besluit zelf, dan toch uit de stukken van het administratief dossier.

10. In de motivering van het bestreden besluit erkent de verwerende partij dat “ter hoogte van [de habittatypes] 9120 en 91EO [...] een belangrijke bijdrage [wordt] geleverd aan de kritische last (negatief effect), aangezien deze meer dan 10% bedraagt”, dat “[u]it de modellering die gebeurde t.o.v. beschermde gebieden die gelegen zijn op Vlaams grondgebied, valt af te leiden dat de

verzurende en vermestende depositie in zeer hoge mate in het deelgebied ‘Wildelanden’ zal belanden” en dat “[i]n het betreffende natuurgebied [...] soorten voor[komen] die in Nederland door de Flora- en Faunawet beschermd worden, alsook soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn”.

In zoverre de verwerende partij niettemin stelt dat de vergunde exploitatie geen “significant” negatief effect veroorzaakt op de in de omgeving aanwezige natuurwaarden, moet hieruit worden afgeleid dat zij aanneemt dat de beoogde activiteiten - al dan niet vermijdbare - schade aan de natuur zullen toebrengen. De bewering dat die schade niet “significant” wordt genoemd doet niets af aan deze vaststelling.

Waar de verwerende partij er op wijst dat het bedrijf gebruik zal maken van een stalsysteem met een lagere ammoniakemissie dan het systeem P-5.4 waarvan aanvankelijk werd uitgegaan, zodat “de effecten [...] beperkter [zullen] zijn dan hierboven beschreven”, laat deze niet nader onderbouwde beschouwing niet toe te besluiten dat de aanpassing van het stalsysteem een herstel van de vermijdbare schade aan de natuur impliceert. Zulks is nog minder het geval nu uit het bestreden besluit kan worden afgeleid dat de effecten van het gewijzigde stalsysteem op de ammoniakemissie ernstig gerelativeerd moeten worden (het kengetal voor het stalsysteem daalt namelijk van 0,250 naar 0,245 kg NH₃/dier/jaar).

De verwijzing naar de studie van 15 oktober 2014 met betrekking tot de “Stikstofbelasting. Lekestraat te Stekene” is niet dienend voor het nakomen van de natuurtoets zoals bedoeld in artikel 16, § 1, van het natuurbeschermingsdecreet. Deze studie zegt immers niets over het nakomen van de zorgplicht door de vergunningverlenende overheid om bij het inwilligen van deze vergunningsaanvraag vermijdbare schade aan de natuur te voorkomen, te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen. Wel integendeel blijkt deze studie aan deze zorgplicht geheel voorbij te zijn gegaan.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 23 oktober 2014 waarbij het beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Stekene van 28 april 2014, houdende het weigeren van de milieuvergunning aan Peter Dhollander voor het exploiteren van een pluimveehouderij te Stekene, wordt ingewilligd.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. Het Vlaamse Gewest wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan verzoeker.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twee februari tweeduizend zeventien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Eric Brewaeys